

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Jogi Bizottság

2015/2053(INI)

21.4.2015

JELENTÉSTERVEZET

a földrajzi jelzések európai uniós oltalmának nem mezőgazdasági termékekre való esetleges kiterjesztéséről
(2015/2053(INI))

Jogi Bizottság

Előadó: Virginie Rozière

A vélemény előadója (*):
Nicola Danti, Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	7

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a földrajzi jelzések európai uniós oltalmának nem mezőgazdasági termékekre való esetleges kiterjesztéséről (2015/2053(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól (TRIPS) szóló megállapodására,
 - tekintettel az „Európa hagyományos szakértelmének kiaknázása: a földrajzi jelzések európai uniós oltalmának nem mezőgazdasági termékekre való esetleges kiterjesztése” című bizottsági zöld könyvre (COM(2014)0469),
 - tekintettel a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek esetében a 1151/2012/EU rendeletre, az ún. „minőségrendeletre”¹,
 - tekintettel a borászati termékek esetében az 1308/2013/EU rendeletre, az ún. egységes KPSZ-rendeletre²,
 - tekintettel a szeszes italok esetében a 110/2008/EU rendeletre³,
 - tekintettel az aromás borok esetében a 251/2014/EU rendeletre⁴,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2015. február 12-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0000/2015),
- A. mivel a WTO keretében a földrajzi árujelző valamely WTO-tag területéről vagy e terület valamely vidékéről vagy helységéből származó olyan termékre vonatkozó megjelölés, amelynek adott minőségét, hírnevét vagy egyéb jellemzőit lényegében a földrajzi eredet határozza meg;
- B. mivel a hagyományos európai minőségi termékek az Európai Unió kulturális örökségét képezik, és számos európai régióban a gazdasági és társadalmi tevékenység olyan alapvető összetevői, amelyek – különösen falusi környezetben – alapul szolgálnak a helyi valósághoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez,
- C. mivel az európai régiók igen gazdagok olyan nem mezőgazdasági termékekben,

¹ HL L 343., 2012.12.14., 1. o.

² HL L 347., 2012.12.13., 671. o.

³ HL L 39., 2008.2.13. 16. o.

⁴ HL L 84., 2014.3.20., 14. o.

amelyek rendkívül magas színvonalú hagyományos szakértelmen alapulnak;

- D. mivel egy termék minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője származási helye révén meghatározható;
- E. mivel előfordulhat, hogy visszaélnek a hagyományos európai termékek nevével, tekintettel kiváló minőségükre és ennek következtében keresettségükre;
- F. mivel a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzésének megfelelő európai szintű védelme elősegítené a hamisítás elleni küzdelmet és megelőzné a tisztességtelen versenyt, valamint a fogyasztók megtévesztését;
- G. mivel a fogyasztók érdeklődése nem csupán a termékek biztonsága, hanem a származásuk és előállítási módjuk iránt is egyre nő;
- H. mivel a nem mezőgazdasági termékeket védő hatályos nemzeti jogszabályok a tagállamokban eltérő szintű védelmet nyújtanak, és ez az európai területen biztosítandó hatékony védelem szempontjából nehézséget okoz;
- I. mivel a kérdéssel kapcsolatos harmonizált európai jogszabály az Európai Unió számára nemzetközi kereskedelmi tárgyalásai során csak előnyös lehet;
 - 1. üdvözli a Bizottság azon kezdeményezését, amely szerint nyilvános konzultációt tart a földrajzi jelzések európai uniós oltalmának nem mezőgazdasági termékekre való esetleges kiterjesztéséről;
 - 2. támogatja egy olyan védelmi eszköz európai szintű bevezetését, amely kifejezetten a nem mezőgazdasági termékek oltalmára vonatkozik, és lehetővé teszi a helyi ipari és kézműves termelés felértékelődését és a fogyasztói bizalom erősítését;
 - 3. kéri a Bizottságot, hogy a hatástanulmány elkészülte után minél hamarabb tegyen javaslatot egy ilyen eszközre;

Alkalmazási kör

- 4. megerősíti, hogy a területi referencia nélkülözhetetlen a szakértelem beazonosításához és a termék minőségének jelöléséhez;
- 5. hangsúlyozza, hogy ez a kapcsolat különböző formákat ölthet: amennyiben különbséget lehet tenni a között, hogy a termelés az oltalom alatt álló területen az onnan származó nyersanyagok felhasználásával történik, illetve a között, hogy az előállításra pusztán az adott területen kerül sor, úgy ezt a különbséget alkalmazni kell;
- 6. támogatja azt a tág meghatározást, amely lehetővé tenné a termék és a földrajzi jelzéshez tartozó földrajzi terület közötti kapcsolat elismerését, miközben oltalmat biztosítana az olyan nem földrajzi elnevezések esetében is, amelyek egyértelműen utalnak az oltalom alá tartozó területre;
- 7. e tekintetben támogatja, hogy az oltalmi rendszerbe olyan nem szövegalapú jelek és

jelképek is bekerüljenek, amelyek egyértelműen egy adott régióhoz kötődnek;

8. hangsúlyozza, hogy a nem mezőgazdasági földrajzi jelzések esetében a címkének/ismertető jelnek/márkanévnek/logónak egyszerűnek, könnyen felismerhetőnek kell lennie, és a termékhez kapcsolódó eredeti nyelven kell készülnie;
9. hangsúlyozza, hogy bizonyos jelzéseket ki kell zárni a földrajzi jelzések oltalma alól, úgy mint az általános fogalmakat vagy a hasonló hangzású földrajzi jelzéseket; hozzáteszi, hogy e tekintetben a mezőgazdasági földrajzi jelzésekről szóló 1151/2012/EU rendelet 6. cikkének (1), (3) és (4) bekezdésében szereplő kivételek példaként szolgálhatnak;

Nyilvántartásba vételi eljárás

10. kéri a nyilvántartásba vételi eljárás kötelezővé tételét a jogbiztonság fokozása érdekében, különösen, ami a jogok alkalmazását illeti jogvita esetén;
11. úgy véli, hogy a nyilvántartásba vételt két szakaszban kellene elvégezni: szükséges a nemzeti vagy regionális igazgatási szervek által végzett helyi szintű ellenőrzés, amelynek célja a sajátosságok tiszteletben tartásának biztosítása, valamint egy egyedi európai szintű nyilvántartási rendszer, amely az EU egészében biztosítja a közös kritériumok tiszteletben tartását;
12. javasolja, hogy az uniós szintű rendszer kezelését a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) végezze;
13. hangsúlyozza, hogy a rendszernek korlátoznia kell a vállalatok költségeit és adminisztratív terheit, emellett elegendő garanciát kell nyújtania a fogyasztók számára;
14. úgy véli, hogy az eszköznek az érintett vállalkozásokra kellene hagynia a földrajzi jelzések kidolgozásának kezdeményezését, különösen, ami a termékleírás meghatározását illeti, amellyel a földrajzi jelzésnek összhangban kell állnia;
15. támogatja a termékleírásban foglalt kritériumok rugalmas megközelítését annak érdekében, hogy elősegítsék és támogassák a termelési folyamatok és a jövőbeni innovációk fejlődését;
16. úgy véli, hogy a termékleírásba bele kell foglalni legalább az alábbi kritériumokat: a felhasznált nyersanyagok, a termelési folyamat leírása, a területtel fennálló kapcsolat bizonyítása, a vállalati társadalmi felelősségvállalás elemei;
17. javasolja, hogy elsősorban a termelők, egyesületeik és az érdekképviselői szervezetek kapjanak felhatalmazást a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzésének nyilvántartásba vétele iránti kérelem benyújtására;
18. hangsúlyozza, hogy a földrajzi jelzésért cserébe hozzájárulást lehetne kérni a termelőktől, feltéve, hogy egyszeri hozzájárulásról van szó, amely a viselt költségekhez képest méltányos, és az egész EU-ban egyformán alkalmazzák;

A földrajzi jelzések és a korábban keletkezett jogok egyidejű fennállása

19. megerősíti, hogy biztosítani kell a földrajzi jelzések és a korábban keletkezett jogok egyidejű fennállását;
20. hangsúlyozza, hogy a márkanévek és a földrajzi jelzések közötti kapcsolatot egyértelművé kell tenni a konfliktusok elkerülése érdekében;
21. javasolja, hogy azok a tagállamok, amelyek már rendelkeznek oltalom alá tartozó földrajzi jelzéssel, megfelelő hosszúságú átmeneti időszakot kapjanak;

o

o o

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Egy termék minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője meghatározható származási helye révén. A földrajzi jelzések olyan helynevek (vagy néhány országban egy helyhez kötődő szavak), melyeket az onnan származó és ottani jellemzőket képviselő termékek beazonosítására használnak.

Az Európai Unió gazdag ilyen, hagyományos ismereteken és termelési módszereken alapuló termékekben: a Laguiole márkanévű kések, a cseh kristály, a skót gyapjúszövet, a carrarai márvány vagy az aubusson-szőnyeg. E termékek szerves részét képezik egy adott hely kulturális, társadalmi és gazdasági örökségének, és kiterjedt európai szakértelemről és kulturális örökségről tanúskodnak. Történelmet, szakértelmet és tehetséget képviselnek.

Mivel ilyen szakértelem eredményei, mivel keresett minőségi termékek, mivel egy hely, egy kultúra jelképei, e termékek esetében fennáll annak lehetősége, hogy jogtalanul visszaélnek nevükkel. Ez a jogtalan bitorlás kettős hátrányt okoz.

Először hátrányt jelent a fogyasztók számára, akik azt hiszik, hogy a helyi szakértelmet képviselő, minőségi termékeket veszik meg, és akik végül mindenhol máshol szembe találják magukat e tárgyakkal, amelyeket gyakran a hírnevüket megalapozó hagyományok tiszteletben tartása nélkül állítottak elő.

Másodsorban hátrány a vállalatok számára, amelyeknek a közismertségükkel visszaélő, alacsonyabb áron adott termékekkel kell versenyezniük. Ezenfelül azzal a járulékos hatással is számolniuk kell, hogy bizonyos esetekben az autentikus termékek imázsa és hírneve is csorbul.

A kérdés már nem merül fel a mezőgazdasági termékek esetében, amelyek 1992 óta európai szintű oltalom alatt állnak. Nincs azonban az ipari és kézműves termékek elnevezését védő európai szintű szabályozás. Ezzel szembeesülve eddig 15 tagállam vezetett be nem mezőgazdasági termékek esetében földrajzi jelzésekre vonatkozó oltalmi mechanizmusokat. De ez a védelem nem rendszerszerű, mivel a földrajzi jelzéseket vagy a megtévesztés vétségének büntethetősége, vagy a védjegyekre vonatkozó jogszabályok, vagy a konkrétan a földrajzi nevekre vonatkozó rendelkezések védik. E védelem ráadásul egyenlőtlen: nagy eltérések vannak a tagállamok között, amelyek a földrajzi jelzéseknek egyedi, ágazati vagy horizontális oltalmat biztosítanak, de hasonlóan nagyok a különbségek az alkalmazási kör és a költségek, valamint az egyedi védelmek által kínált védelmi szint tekintetében.